

КОРПОРАТИВНИЙ ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ АГРАРНИХ КОМПАНІЙ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ

О. О. НЕПОЧАТЕНКО, доктор економічних наук

Л. В. БАРАБАШ, кандидат економічних наук

С. А. ВЛАСЮК, кандидат економічних наук

Уманський національний університет

У статті досліджено роль корпоративного фінансового менеджменту у забезпеченні ефективного функціонування аграрних компаній на фондовому ринку. Проаналізовано вплив системи корпоративного управління на фінансову політику підприємств, зокрема на дивідендну політику, формування структури капіталу, управління ризиками та взаємодію з інвесторами. Охарактеризовано загальні механізми функціонування фондового ринку та їх значення для аграрних підприємств. Систематизовано досвід українських аграрних компаній щодо використання інструментів фондового ринку, включаючи первинне публічне розміщення акцій та випуск єврооблігацій. Запропоновано послідовність етапів виходу аграрної корпорації на фондову біржу з урахуванням галузевої специфіки.

Ключові слова: корпоративний фінансовий менеджмент, фондовий ринок, аграрні компанії, IPO, єврооблігації, корпоративне управління, інвестиційна привабливість, структура капіталу.

Постановка проблеми. Систематичні прояви нестабільності, що спостерігаються на світових і локальних ринках капіталу, актуалізують необхідність удосконалення механізмів регулювання фінансових відносин та формують нові підходи до концепції фінансового забезпечення сучасного підприємства. У цьому контексті корпоративний фінансовий менеджмент набуває особливого значення, оскільки він забезпечує адаптацію компаній до змін зовнішнього середовища, підвищення фінансової стійкості та ефективне управління капіталом в умовах зростаючих ризиків. Для аграрних підприємств, які функціонують в умовах підвищеної сезонності, залежності від природно-кліматичних факторів і значних коливань світових цін на сільськогосподарську продукцію, питання доступу до фінансових ресурсів через інструменти фондового ринку є особливо актуальним. Використання таких інструментів, як первинне публічне розміщення акцій (IPO) і випуск єврооблігацій, дозволяє аграрним компаніям диверсифікувати джерела фінансування, зменшити залежність від банківського кредитування та підвищити інвестиційну привабливість. Водночас ефективність такої діяльності безпосередньо залежить від якості корпоративного фінансового менеджменту, що зумовлює необхідність комплексного дослідження цієї проблематики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематику первинного публічного розміщення акцій (Initial Public Offering, IPO) як джерела забезпечення фінансовими ресурсами підприємств досліджували у своїх роботах зарубіжні вчені.

Зокрема, Т. Логран та Дж. Ріттер дослідили довгострокову динаміку акцій після IPO та виявили систематичну недооцінку первинних розміщень [1]. А. Льюнгквіст здійснив комплексний огляд теорій недооцінки IPO, класифікувавши їх за критеріями інформаційної асиметрії, інституційних, контрольних та поведінкових факторів [2]. М. Бейкер та Дж. Вурглер дослідили вплив настроїв інвесторів на прийняття рішень щодо IPO та динаміку ринку акцій [3]. На відміну від вітчизняної економічної школи, що розглядає первинне публічне розміщення переважно як перспективне джерело забезпечення підприємства фінансовими ресурсами, західна школа характеризується більш комплексним підходом, у тому числі з точки зору дослідження впливу IPO на економіку країни в цілому.

Вагомий внесок у розробку наукових проблем теорії і практики функціонування публічного ринку акціонерного капіталу зробили вітчизняні вчені-економісти. С. Червякова дослідила особливості здійснення вітчизняними підприємствами IPO на міжнародних фондових майданчиках [4]. Питання фондового ринку України як інструменту фінансування аграрного сектору розглянуто у працях Н. Дейнеги та С. Тирінова [5]. Теоретичні засади фінансового менеджменту підприємств висвітлено у працях О. Кнейслер [6].

Разом з тим, існує потреба у подальшому дослідженні цієї проблематики, оскільки питання залучення фінансових ресурсів аграрними корпораціями шляхом виходу на іноземні фондові біржі висвітлені у науковій літературі недостатньо та мають переважно фрагментарний характер.

Методика досліджень. Дослідження базується на застосуванні комплексу загальнонаукових та спеціальних методів. Метод системного аналізу використано для визначення ролі корпоративного фінансового менеджменту у забезпеченні функціонування аграрних підприємств на фондовому ринку. Метод порівняльного аналізу застосовано для зіставлення досвіду українських аграрних компаній щодо використання інструментів фондового ринку (IPO, єврооблігації). Метод узагальнення використано для систематизації етапів виходу аграрної корпорації на фондову біржу. Інформаційною базою дослідження слугували дані міжнародних фондових бірж, офіційні повідомлення компаній, наукові публікації вітчизняних і зарубіжних вчених.

Метою статті є дослідження ролі корпоративного фінансового менеджменту аграрних компаній у контексті їх інтеграції у механізми фондового ринку, аналіз досвіду українських аграрних холдингів щодо використання біржових інструментів залучення капіталу та обґрунтування послідовності етапів виходу аграрної корпорації на фондову біржу.

Результати досліджень. Корпоративний фінансовий менеджмент виступає однією з ключових підсистем управління сучасними підприємствами, що функціонують у ринковому середовищі та здійснюють діяльність у формі корпоративних утворень. У науковій літературі його розглядають як цілісну, інтегровану систему методів, інструментів і управлінських рішень, спрямованих на забезпечення сталого розвитку підприємства, зростання його ринкової вартості та ефективне використання фінансових ресурсів. По суті, фінансовий менеджмент є системою управління фінансами підприємства, у межах якої будь-яке управлінське рішення набуває комплексного характеру, впливаючи на всі аспекти діяльності та

зумовлюючи необхідність узгоджених змін у різних сферах функціонування компанії [6].

Система корпоративного управління виступає одним із визначальних інституційних чинників, що формують фінансову політику підприємства та його спроможність забезпечувати довгострокове зростання ринкової вартості. Вона визначає механізми узгодження інтересів власників і менеджменту, впливаючи на стратегічні фінансові рішення та ефективність використання ресурсів. Передусім корпоративне управління закладає основу дивідендної політики підприємства. Структура органів управління та контролю визначає баланс між розподілом прибутку серед акціонерів і його реінвестуванням у розвиток компанії. Ефективна система корпоративного контролю сприяє формуванню обґрунтованої дивідендної політики, що враховує інтереси інвесторів і потреби довгострокового зростання.

Важливим напрямом впливу корпоративного управління є формування структури капіталу підприємства. Дослідження засвідчують, що компанії з високим рівнем прозорості, чіткими управлінськими процедурами та ефективною наглядовою функцією мають ширший доступ до фінансових ресурсів і можуть залучати позиковий капітал на вигідніших умовах [7]. Зростання довіри з боку інвесторів і кредиторів забезпечує більш обґрунтований вибір між власним і позиковим капіталом, що, у свою чергу, сприяє оптимізації фінансового левереджу та зниженню вартості фінансування.

Не менш значущим є вплив корпоративного управління на систему управління ризиками. Функціонування спеціалізованих комітетів, зокрема аудиторського та з управління ризиками, відповідно до міжнародних стандартів корпоративного управління, забезпечує систематичну ідентифікацію, оцінку та моніторинг фінансових, операційних і ринкових ризиків [8]. Це створює передумови для впровадження превентивних заходів і підвищує здатність підприємства оперативно реагувати на зовнішні виклики, включно з волатильністю фінансових ринків, зміною вартості капіталу та макроекономічною нестабільністю.

Окремого значення набуває взаємодія з інвесторами як складова фінансової стратегії підприємства. Ефективні практики розкриття інформації, регулярна комунікація з учасниками ринку та дотримання високих стандартів корпоративної звітності позитивно впливають на ліквідність цінних паперів і рівень ринкової капіталізації компанії [9]. Водночас підвищення інформаційної прозорості сприяє зниженню інформаційної асиметрії, що полегшує доступ до фінансових ресурсів і зменшує їхню вартість.

Таким чином, система корпоративного управління визначає стратегічні орієнтири фінансової політики підприємства – від дивідендної та інвестиційної політики до формування структури капіталу та організації управління ризиками. Її ефективність безпосередньо впливає на рівень довіри інвесторів, можливості залучення капіталу та забезпечення фінансової стійкості підприємства в умовах динамічного ринкового середовища.

У цьому контексті корпоративний фінансовий менеджмент виступає фундаментом ефективного функціонування сучасних компаній, орієнтованих на інтеграцію у глобальні ринки капіталу та підвищення конкурентоспроможності. Використання сучасних фінансових інструментів сприяє підвищенню прозорості

діяльності, оптимізації управлінських рішень і формуванню стратегічно орієнтованої моделі розвитку. Сформовані під впливом корпоративного управління підходи до фінансової політики підприємства визначають не лише ефективність внутрішнього розподілу фінансових ресурсів, але й особливості його взаємодії з ринком капіталу. У цьому контексті особливого значення набуває інтеграція підприємств у механізми фондового ринку як інструменту залучення інвестиційних ресурсів і формування ринкової вартості.

Сучасний стан фондового ринку України характеризується поєднанням трансформаційних змін і суттєвих обмежень, зумовлених впливом воєнних дій та макроекономічної нестабільності. Це проявляється у зниженні ліквідності, підвищенні волатильності та стримуванні інвестиційної активності, що ускладнює доступ підприємств до ринкових джерел фінансування. Водночас навіть за таких умов фондовий ринок зберігає потенціал як важливий інструмент мобілізації капіталу та підвищення прозорості діяльності компаній. Особливої актуальності ці процеси набувають для підприємств аграрного сектору, які функціонують в умовах підвищених ризиків, сезонності виробництва та значної потреби у фінансових ресурсах. В умовах обмеженості традиційних джерел фінансування інструменти фондового ринку могли б стати ефективним засобом залучення капіталу і сприяти диверсифікації джерел фінансування, підвищенню міжнародної конкурентоспроможності та зменшенню залежності від банківського кредитування [5].

Фондовий ринок виступає структурованим інструментом перерозподілу фінансових ресурсів, який забезпечує взаємодію між інвесторами та емітентами, формування ринкової оцінки підприємств та підтримання ліквідності цінних паперів. Ефективне функціонування цього середовища визначається низкою взаємопов'язаних механізмів, що забезпечують стабільність і прозорість ринку, створюють умови для залучення капіталу та управління фінансовими ризиками.

Механізм ціноутворення формує ринкову вартість цінних паперів через взаємодію попиту та пропозиції. Ринкова ціна акцій або облігацій змінюється під впливом очікувань інвесторів щодо прибутковості компанії, оцінки ризиків, а також макроекономічних і фінансових умов. Висока ліквідність цінних паперів дозволяє швидко купувати або продавати активи без суттєвого впливу на їхню ринкову вартість, що підвищує привабливість інвестицій та стимулює готовність учасників вкладати фінансові ресурси.

Інформаційна прозорість ринку забезпечується систематичним оприлюдненням фінансової звітності, стратегічних планів і корпоративних рішень. Дотримання принципів прозорості зменшує асиметрію інформації між емітентами та інвесторами, підвищує рівень довіри та сприяє більш ефективному ціноутворенню.

Фондовий ринок надає підприємствам можливості залучення капіталу через первинне розміщення акцій (IPO), додаткове розміщення (SPO) або випуск облігацій. Це дозволяє компаніям диверсифікувати джерела фінансування, зменшувати залежність від банківських кредитів та підвищувати фінансову стійкість у довгостроковій перспективі.

Первинне публічне розміщення акцій є стратегічним інструментом корпоративного фінансового менеджменту, що забезпечує трансформацію приватної компанії у публічну та відкриває доступ до організованого ринку капіталу.

Рис. 1. Структурна модель взаємодії суб'єктів фондового ринку

З позицій менеджменту ІРО слід розглядати не лише як фінансову операцію, а як комплексну управлінську трансформацію, що охоплює стратегічні, організаційні, фінансові та комунікаційні аспекти діяльності компанії.

Аграрний сектор України є стратегічно важливим компонентом національної економіки та має високий експортний потенціал. Сучасні аграрні компанії інтегруються у фондовий ринок, використовуючи його як інструмент залучення інвестицій, диверсифікації джерел фінансування та підвищення ринкової капіталізації. Одним із перших українських емітентів, що здійснив первинне публічне розміщення акцій, стала агропромислова корпорація «Укрпродукт». 11 лютого 2005 року компанія розмістила 27,2 % акціонерного капіталу на альтернативному інвестиційному майданчику (AIM) Лондонської фондової біржі, залучивши близько 11 млн дол. США інвестицій [10].

Подальшим етапом інтеграції українських аграрних компаній у міжнародний ринок капіталу стало розміщення акцій компанії «Астарта-Київ» на Варшавській фондовій біржі. 17 серпня 2006 року компанія Astarta Holding N.V. здійснила первинне публічне розміщення акцій, залучивши близько 32 млн дол. США, що сприяло зміцненню її конкурентних позицій, розширенню

інвестиційного потенціалу та підвищенню публічності бізнесу. Акції компанії продовжують котируватися на Варшавській фондовій біржі й сьогодні [11].

Наступною аграрною компанією України, що інтегрувалася у міжнародний фондовий ринок, став агропромисловий холдинг «Авангард» – вертикально інтегрований виробник яєць та продуктів їх переробки. У 2010 році холдингова структура Avangardco Investments Public Limited здійснила первинне публічне розміщення акцій на Лондонській фондовій біржі. Того ж року компанія розмістила дебютний випуск єврооблігацій обсягом 200 млн дол. США [12]. У подальшому погіршення фінансово-економічних умов зумовило реструктуризацію боргових зобов'язань. У 2017 році переговори з кредиторами завершилися дефолтом за єврооблігаціями. У грудні 2023 року компанія здійснила делістинг глобальних депозитарних розписок із Лондонської фондової біржі, що засвідчило згортання її публічної присутності на міжнародному фондовому ринку [13].

Кейс агрохолдингу «Авангард» ілюструє як значні можливості аграрних підприємств щодо залучення капіталу через інструменти фондового ринку, так і їхню вразливість до фінансових та зовнішніх ризиків. Досвід компанії засвідчує, що ефективність присутності аграрного бізнесу на ринку капіталу безпосередньо залежить від якості корпоративного фінансового менеджменту, зокрема управління борговим навантаженням, підтримання фінансової стійкості та налагодження прозорості комунікації з інвесторами.

Агрохолдинг Kernel Holding S.A. – один із найбільших у світі виробників та експортерів соняшникової олії, активно використовував інструменти боргового фінансування на міжнародних ринках. У січні 2017 року компанія здійснила дебютне розміщення єврооблігацій обсягом 500 млн дол. США зі ставкою купона 8,75 % річних, ставши першою українською компанією після 2014 року, яка відкрила ринок єврооблігацій для інших емітентів. У жовтні 2019 року було здійснено другий випуск єврооблігацій на суму 300 млн дол. США зі ставкою 6,5%, а у жовтні 2020 року – третій випуск на 300 млн дол. зі ставкою 6,75 %. Акції компанії з 2007 року торгуються на Варшавській фондовій біржі [14, 15].

Ще одним показовим прикладом присутності українських аграрних компаній на міжнародному фондовому ринку є діяльність агропромислового холдингу МХП (MHP SE). Компанія є одним із провідних вертикально інтегрованих агропромислових холдингів України, що здійснює діяльність у сферах птахівництва, рослинництва, виробництва олії та харчових продуктів. Акції холдингу з 2008 року перебувають у лістингу на Лондонській фондовій біржі, що зробило МХП першою українською аграрною компанією з повноцінною біржовою присутністю на основному майданчику LSE [16].

Важливим етапом реалізації стратегії боргового фінансування МХП став випуск єврооблігацій обсягом 450 млн дол. США зі ставкою 10,5 % та строком погашення у 2029 році. Зазначене розміщення стало першим випуском єврооблігацій українським емітентом після початку повномасштабного вторгнення в Україну у 2022 році, що засвідчило збереження довіри міжнародних інвесторів до корпоративного сектору України [17]. Зазначені кейси засвідчують поступову

інтеграцію українських аграрних компаній у міжнародний фінансовий простір та ілюструють як можливості, так і ризики такої інтеграції.

На основі аналізу практики виходу українських аграрних компаній на міжнародні фондові ринки та з урахуванням галузевої специфіки аграрного сектору (сезонність виробництва, залежність від природно-кліматичних факторів, земельні відносини, державне регулювання експорту) авторами узагальнено модель послідовності етапів виходу аграрної корпорації на фондову біржу (табл. 1).

Табл. 1. Модель етапів виходу аграрної корпорації на фондову біржу

Етап процесу	Ключові управлінські рішення менеджменту аграрної корпорації	Очікуваний результат для компанії
1. Стратегічне обґрунтування виходу на біржу	Визначення мети залучення капіталу (модернізація, розширення земельного банку, вертикальна інтеграція); оцінка готовності компанії до публічного статусу; аналіз альтернативних джерел фінансування	Прийняття обґрунтованого рішення про доцільність публічного розміщення з урахуванням галузевих ризиків
2. Корпоративна реструктуризація з урахуванням аграрної специфіки	Консолідація активів у прозору холдингову структуру; юридичне впорядкування земельного банку та прав оренди; формування наглядової ради з незалежними директорами; впровадження стандартів ESG-звітності	Відповідність організаційної структури вимогам міжнародних бірж та інвесторської прозорості
3. Фінансова підготовка та аудит	Перехід на МСФЗ; проведення аудиту міжнародною компанією (Big Four); оптимізація боргового навантаження з урахуванням сезонності грошових потоків; побудова фінансової моделі з прогнозом врожайності	Формування достовірної фінансової бази, що відображає реальну вартість аграрного бізнесу
4. Формування команди консультантів	Залучення інвестиційного банку з досвідом в аграрному секторі; відбір юридичних радників; створення підрозділу Investor Relations	Професійний супровід розміщення, мінімізація регуляторних та транзакційних ризиків
5. Підготовка проспекту емісії	Розкриття бізнес-моделі, структури земельного банку та виробничих потужностей; опис галузевих ризиків (кліматичних, цінних, регуляторних); підготовка фінансової документації	Інформаційна база для прийняття інвестиційних рішень потенційними інвесторами
6. Вибір торговельного майданчика та лістинг	Порівняльний аналіз вимог бірж (LSE, WSE та ін.); оцінка бази інвесторів, зацікавлених в аграрному секторі; подання документів та проходження процедури допуску	Допуск цінних паперів аграрної корпорації до організованих торгів
7. Маркетинг емісії (road show)	Презентація інвестиційної привабливості для інституційних інвесторів; демонстрація конкурентних переваг (земельний банк, вертикальна інтеграція, експортний потенціал)	Формування книги заявок та визначення рівня попиту на цінні папери
8. Ціноутворення та розміщення	Визначення ціни розміщення на основі попиту; алокація акцій між інвесторами; фіксація обсягу залученого капіталу	Залучення цільового обсягу фінансових ресурсів
9. Стабілізація та початок обігу	Моніторинг котирувань у перші тижні торгів; взаємодія з аналітиками; інформаційна підтримка ринку	Формування стабільної ринкової ціни та ліквідності цінних паперів
10. Постійне функціонування як публічна компанія	Регулярне розкриття фінансової та нефінансової звітності; дотримання корпоративного управління; комунікація щодо сезонних результатів та впливу зовнішніх факторів	Стале зростання капіталізації, довіри інвесторів та інвестиційної привабливості

Примітка. Складено авторами на основі узагальнення практики функціонування українських аграрних компаній на міжнародних фондових ринках.

Висновки. Проведене дослідження дозволяє сформулювати такі висновки:

1. Корпоративний фінансовий менеджмент є фундаментом ефективного функціонування аграрних компаній на фондовому ринку. Система корпоративного управління визначає стратегічні орієнтири фінансової політики підприємства – від дивідендної та інвестиційної політики до формування структури капіталу та організації управління ризиками.

2. Первинне публічне розміщення акцій є складним багаторівневим процесом стратегічного управління, що поєднує фінансові, організаційні та комунікаційні рішення. Ефективність IPO безпосередньо залежить від здатності компанії забезпечити прозорість діяльності, фінансову стійкість та стратегічну узгодженість управлінських рішень із вимогами ринку капіталу.

3. Використання інструментів фондового ринку дозволяє аграрним компаніям залучати фінансові ресурси для масштабування виробництва та реалізації інвестиційних проєктів, підвищуючи фінансову гнучкість і інвестиційну привабливість. Досвід таких компаній, як МХП, Kernel та «Астарта-Київ» підтверджує ефективність використання IPO та єврооблігацій для диверсифікації джерел фінансування.

4. Ризики, пов'язані з економічною кон'юнктурою, галузевою специфікою та зовнішніми шоками (воєнними, кліматичними, макроекономічними), суттєво обмежують ефективність використання фондових інструментів, що підтверджує кейс агрохолдингу «Авангард». Це вимагає від менеджменту інтегрованої системи ризик-менеджменту та своєчасної адаптації фінансової стратегії.

5. Запропонована послідовність етапів виходу аграрної корпорації на фондову біржу враховує галузеву специфіку аграрного сектору та може бути використана як методична основа для підготовки підприємств до публічного розміщення цінних паперів.

Література:

1. Loughran T., Ritter J. R. The New Issues Puzzle. *The Journal of Finance*. 1995. Vol. 50 (1). P. 23–51. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.1995.tb05166.x>

2. Ljungqvist A. IPO Underpricing. *Handbook of Empirical Corporate Finance* / ed. B. E. Eckbo. Amsterdam : Elsevier, 2007. Vol. 1. P. 375–422. <https://doi.org/10.1016/B978-0-444-53265-7.50021-4>

3. Baker M., Wurgler J. Investor Sentiment and the Cross-Section of Stock Returns. *The Journal of Finance*. 2006. Vol. 61 (4). P. 1645–1680. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.2006.00885.x>

4. Червякова С. В. Особливості здійснення вітчизняними підприємствами IPO на міжнародних фондових майданчиках. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. наук. праць. Суми : ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ», 2009. Вип. 27. С. 269–276.

5. Дейнега Н. Р., Тирінов С. В. Фондовий ринок України як інструмент фінансування інновацій в агропромисловому комплексі в контексті циркулярної економіки. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 72. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-16>

6. Фінансовий менеджмент : підручник / О. В. Кнейслер, О. Р. Квасовський, О. Ю. Ніпіаліди ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Кнейслер О. В. Тернопіль : Економічна думка, 2018. 478 с.

7. Anderson R. C., Mansi S. A., Reeb D. M. Board characteristics, accounting report integrity, and the cost of debt. *Journal of Accounting and Economics*. 2004. Vol. 37 (3). P. 315–342. <https://doi.org/10.1016/j.jaccoco.2004.01.004>

8. Organisation for Economic Co-operation and Development. G20/OECD Principles of Corporate Governance. Paris : OECD Publishing, 2023. <https://doi.org/10.1787/ed750b30-en>

9. Healy P. M., Palepu K. G. Information asymmetry, corporate disclosure, and the capital markets: A review of the empirical disclosure literature. *Journal of Accounting and Economics*. 2001. Vol. 31 (1–3). P. 405–440. [https://doi.org/10.1016/S0165-4101\(01\)00018-0](https://doi.org/10.1016/S0165-4101(01)00018-0)

10. Українські IPO – погляд в минуле і майбутнє. AgroPortal.ua. 2016. URL: <http://agroportal.ua/ua/views/blogs/ukrainskie-ipo-vzglyad-v-proshloe-i-budushchee/>

11. Astarta Holding PLC. Історія та розвиток. Офіційний сайт компанії. [Електронний ресурс]. URL: <https://astartaholding.com/istoriya-ta-rozvytok/>

12. Агрохолдинг «Авангард». Досьє компанії. Latifundist.com. [Електронний ресурс]. URL: <https://latifundist.com/kompanii/126-agroholding-avangard>

13. Агрохолдинг «Авангард» Бахматюка йде з Лондонської біржі. LIGA.net. 2023. [Електронний ресурс]. URL: <https://biz.liga.net/ua/all/prodovolstvie/novosti/naibilshyi-vyrobnuk-iaiets-v-ukraini-ide-z-londonskoi-birzhi>

14. «Кернел» розмістив єврооблігації на 300 мільйонів доларів. Економічна правда. 2019. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2019/10/14/652547/>

15. «Кернел» розмістив 7-річні євробонди на \$300 млн. Фінансовий клуб. 2020. [Електронний ресурс]. URL: <https://finclub.net/ua/news/kernel-rozmistyv-7richni-ievrobondy-na-usd300-mln.html>

16. Українські компанії чекають на погоду на біржі. Економічна правда. 2008. [Електронний ресурс]. URL: <https://epravda.com.ua/publications/2008/07/10/163017/>

17. Найбільший український виробник курятини розмістив новий випуск євробондів. Економічна правда. 2026. [Електронний ресурс]. URL: <https://epravda.com.ua/finances/mhp-rozmistiv-noviy-vipusk-yevrobondiv-817203/>

References:

1. Loughran, T., & Ritter, J. R. (1995). The new issues puzzle. *The Journal of Finance*, 50(1), 23–51. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.1995.tb05166.x>

2. Ljungqvist, A. (2007). IPO underpricing. In B. E. Eckbo (Ed.), *Handbook of empirical corporate finance* (Vol. 1, pp. 375–422). Elsevier. <https://doi.org/10.1016/B978-0-444-53265-7.50021-4>

3. Baker, M., & Wurgler, J. (2006). Investor sentiment and the cross-section of stock returns. *The Journal of Finance*, 61(4), 1645–1680. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.2006.00885.x>

4. Cherviakova, S. V. (2009). Features of domestic enterprises' implementation of IPOs on international stock exchanges. *Problems and Prospects of Development of the Banking System of Ukraine*, 27, 269–276. [in Ukrainian].

5. Deineha, N. R., & Tyrinov, S. V. (2025). The stock market of Ukraine as an instrument for financing innovations in the agro-industrial complex in the context of the circular economy. *Economy and Society*, 72. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-16> [In Ukrainian]
6. Kneisler, O. V., Kvasovskyi, O. R., & Nipialidi, O. Yu. (2018). *Financial management*. Ekonomichna Dumka. [in Ukrainian].
7. Anderson, R. C., Mansi, S. A., & Reeb, D. M. (2004). Board characteristics, accounting report integrity, and the cost of debt. *Journal of Accounting and Economics*, 37(3), 315–342. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2004.01.004>
8. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2023). *G20/OECD principles of corporate governance*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/ed750b30-en>
9. Healy, P. M., & Palepu, K. G. (2001). Information asymmetry, corporate disclosure, and the capital markets: A review of the empirical disclosure literature. *Journal of Accounting and Economics*, 31(1–3), 405–440. [https://doi.org/10.1016/S0165-4101\(01\)00018-0](https://doi.org/10.1016/S0165-4101(01)00018-0)
10. AgroPortal.ua. (2016). *Ukrainian IPOs: A look into the past and future*. <http://agroportal.ua/ua/views/blogs/ukrainskie-ipo-vzglyad-v-proshloe-i-budushchee/>. [in Ukrainian].
11. Astarta Holding PLC. (n.d.). *History and development*. <https://astartaholding.com/istoriya-ta-rozvytok/>
12. Latifundist.com. (n.d.). *Agroholding “Avangard”: Company profile*. <https://latifundist.com/kompanii/126-agroholding-avangard>. [in Ukrainian].
13. LIGA.net. (2023). *Bakhmatyuk’s agroholding “Avangard” leaves the London Stock Exchange*. <https://biz.liga.net/ua/all/prodovolstvie/novosti/naibilshyi-vyrobnik-iaiets-v-ukraini-ide-z-londonskoi-birzhi>. [in Ukrainian].
14. *Ekonomichna Pravda*. (2019). *Kernel placed Eurobonds worth 300 million dollars*. <https://www.epravda.com.ua/news/2019/10/14/652547/> [In Ukrainian]
15. *Financial Club*. (2020). *Kernel placed 7-year Eurobonds worth USD 300 million*. <https://finclub.net/ua/news/kernel-rozmistyv-7richni-ievrobondy-na-usd300-mln.html>. [in Ukrainian].
16. *Ekonomichna Pravda*. (2008). *Ukrainian companies are waiting for favorable stock market conditions*. <https://epravda.com.ua/publications/2008/07/10/163017/>. [in Ukrainian].
17. *Ekonomichna Pravda*. (2026). *The largest Ukrainian poultry producer issued a new Eurobond offering*. <https://epravda.com.ua/finances/mhp-rozmistiv-noviy-vipusk-yevrobondiv-817203/>. [in Ukrainian].

Annotation

Nepochatenko O. O., Barabash L. V., Vlasiuk S. A.

Corporate financial management of agrarian companies in the context of stock market development

The article examines the role of corporate financial management in ensuring the effective functioning of agrarian companies on the stock market. The impact of the corporate governance system on enterprises’ financial policy is analyzed, particularly regarding dividend policy, capital structure formation, risk management, and investor

relations. The general mechanisms of stock market functioning and their significance for agricultural enterprises are characterized. The experience of Ukrainian agrarian companies in using stock market instruments, including initial public offerings (IPO) and Eurobond issuance, is systematized. Cases of leading Ukrainian agricultural holdings (Ukrprodukt, Astarta-Kyiv, Avangard, Kernel, and MHP) are analyzed, demonstrating both the significant opportunities for capital attraction through stock market instruments and the vulnerability of agrarian businesses to financial and external risks. The authors propose a model of sequential stages for an agrarian corporation's entry to the stock exchange, taking into account the sectoral specifics of agriculture, including production seasonality, dependence on natural and climatic factors, land relations, and state export regulation.

The proposed model differs from generally accepted approaches by emphasizing the sectoral features of the agricultural sector and integrating management decisions regarding the land bank, seasonal cash flows, and specific risks of agricultural production. The effectiveness of stock market instruments application directly depends on the quality of corporate financial management, including debt management, financial reporting transparency, and communication with investors. The use of stock market instruments enables agricultural companies to attract financial resources for scaling production and implementing investment projects, thereby increasing financial flexibility and investment attractiveness. The experience of companies such as MHP, Kernel, and Astarta-Kyiv confirms the effectiveness of using IPOs and Eurobonds to diversify financing sources.

Key words: *corporate financial management, stock market, agrarian companies, IPO, Eurobonds, corporate governance, investment attractiveness, capital structure.*